

Starptautisko un Latvijas Republikas nacionālo sankciju likums

Publicēts: 28.06.2021.

[Starptautisko un Latvijas Republikas nacionālo sankciju likums](#) (turpmāk – Sankciju likums) regulē starptautisko un nacionālo sankciju noteikšanu un izpildi Latvijā.

Sankciju likuma mērķis ir nodrošināt mieru, drošību un tiesiskumu atbilstoši Latvijas starptautiskajām saistībām un nacionālajām interesēm, ieviešot starptautiskās sankcijas, nosakot nacionālās sankcijas vai arī šajā likumā noteiktajos gadījumos piemērojot Eiropas Savienības vai Ziemeļatlantijas līguma organizācijas dalībvalsts noteiktās sankcijas.

Sankciju likums attiecas uz visām fiziskajām un juridiskajām personām, un tām ir pienākums ievērot un izpildīt starptautiskās un nacionālās sankcijas.

Sankciju likums tika pieņemts Saeimā 2016. gada 4. februārī un stājās spēkā 2016. gada 1. martā, aizstājot 2006. gada 5. oktobra likumu "[Par starptautisko organizāciju noteikto sankciju ieviešanu Latvijā Republikā](#)".

2018. gada 21. jūnijā Saeima pieņēma likumu "[Grozījumi Starptautisko un Latvijas Republikas nacionālo sankciju likumā](#)", kas stājās spēkā 2018. gada 12. jūlijā.

Būtiskākie grozījumi:

Sankciju likumā skaidri norādīts, ka visām fiziskām un juridiskām personām ir pienākums ievērot un izpildīt Latvijā spēkā esošās sankcijas, nostiprinot Latvijas tiesību sistēmas principu par likumu darbību Latvijas teritorijā un uzsverot ikvienas personas pienākumu nepieļaut sankciju pārkāpumus.

Tiek nostiprināta izpratne, ka Ministru kabineta noteiktās nacionālās sankcijas stājas spēkā nekavējoties – ar brīdi, kad Ministru kabineta rīkojums tiek parakstīts. Tas atbilst principam, ka sankcijām ir jāstājas spēkā nekavējoties, pirms to pieņemšanas neinformējot sankciju subjektu, lai novērstu iespēju sankciju subjektam izvairīties no sankciju izpildes. Vienlaikus paredzēts, ka šāds Ministru kabineta rīkojums tiek publicēts izdevumā oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis" nākamajā darbdienā pēc tā parakstīšanas.

Sankciju likumā noteikto kompetento institūciju saraksts tiek papildināts ar Valsts ieņēmumu dienestu (VID) un Patērētāju tiesību aizsardzības centru (PTAC), nosakot, ka šo institūciju atbildībā ir finanšu un civiltiesisko ierobežojumu izpildes kontrole attiecībā uz savā uzraudzībā esošajām un likumprojektā uzskaitītajām personām.

Ir noteikts Finanšu un kapitāla tirgus komisijas (FKTK), VID un PTAC uzraudzībā esošo personu pienākums atbilstoši savam darbības veidam veikt sankciju riska novērtējumu un izveidot iekšējās kontroles sistēmu.

Pienākums izveidot iekšējās kontroles sistēmas sankciju jautājumos stāties spēkā 2019. gada 1. maijā, dodot laiku uzraudzībā esošajām personām sagatavoties.

Nosaka, kas ir iekšējās kontroles sistēma, nosaka uzraudzības iestāžu tiesības piemērot administratīvās sankcijas un uzraudzības pasākumus par iekšējās kontroles sistēmu trūkumiem, kā arī uzraudzībā esošo personu tiesības šos lēmumus pārsūdzēt. Sankciju likums paredz desmit gadu noilgumu administratīvo sodu un uzraudzības pasākumu noteikšanai. Tiesību normas par uzraudzības iestāžu tiesībām piemērot administratīvās sankcijas un uzraudzības pasākumus stāties spēkā līdz ar grozījumiem [Krimināllikuma 84. pantā](#), skaidri nodalot kriminālatbildību no administratīvās atbildības sankciju regulējošo normatīvo aktu pārkāpšanā.

Konkrētas prasības iekšējās kontroles sistēmas izveidei uz likumprojektā dotā deleģējuma pamata FKTK izdos saistošu noteikumu formā, savukārt VID un PTAC – kā publiski pieejamas vadlīnijas.

Sankciju likums regulē arī sankciju piemērošanu publisko iepirkumu jomā, nosakot pienākumu pārbaudīt, vai pret publiskā iepirkuma kandidātu vai pretendentu nav noteiktas sankcijas, kā arī pienākumu publiskā iepirkuma līgumā paredzēt tiesības vienpusēji atkāpties no līguma izpildes, ja līguma izpildi kavētu tā laikā noteiktas sankcijas. Šī tiesību norma netiks piemērota attiecībā uz tiem iepirkumiem vai iepirkumu procedūrām, kas uzsāktas vai izsludinātas pirms tiesību normas spēkā stāšanās, tas ir, līdz 2018. gada 12. jūlijam.

<https://www.mfa.gov.lv/lv/starptautisko-un-latvijas-republikas-nacionalo-sankciju-likums>